

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Varga-u. 5. :: Telefonszám 789. **Politikai napilap** Egyes szám ára 1500 korona. Előfizetési ár egy hóra 35000K

Hogy játszották el pár nap alatt Nagy-Magyarországot.

Fait accompli előtt állott a békekonferencia.

London, november 21. Sir Friedrich Maurice tábornok, aki a világháborúban az angol vezérkar hadművelési osztályának a főnöke volt és csak nemrég is érdekes leleplezést tett közzé a fegyverszüneti tárgyalásokról, — nyilatkozatot tett.

Nyilatkozatában feltűntetést keltő módon tért ki a magyar fegyverszüneti szerződési tárgyalásokra is. — Erre a kérdésre vonatkozólag előadta Maurice, hogy melyik a Magyarországra érvényes fegyverszüneti szerződés. A legkisebb kétség se állhat fenn az iránt és teljes határozottsággal kijelenthetem, hogy a szövetséges és társult hatalmak

az egész osztrák-magyar monarchiára vonatkozó fegyverszüneti szerződés megvitására és aláírására egyedül Diaz tábornokot hatalmazták fel.

Ez a fegyverszünet az egész osztrák-magyar monarchiára egyedül érvényes szerződés, amelyet ő az osztrák-magyar hadsereg akkori megbíztottjaival Páduában aláírt és sem a szövetséges és társult hatalmak legfelső hadvezetősége,

sem pedig az illető kormányoknak nem jutott soha eszébe hogy ezt a fegyverszüneti szerződést ne társítsák tiszteletben, vagy annak megváltoztatására gondolkodjanak.

En sem tudok arról, hogy Diaz tábornokon kívül megbízottak volna még valakit, egy Magyarországra vonatkozó külön fegyverszüneti szerződés megvitásával, vagy Magyarországra vonatkozóan új fegyverszüneti tárgyalás kezdetével.

Nézetem szerint a szövetséges és társult hatalmak talán azzal bízták meg Franchet D'Esperay tábornokot, hogy Bulgáriával tárgyaljon.

Gyakorlati következmények szempontjából a Diaz féle fegyverszüneti szerződés pontos betartása egészen döntő hatást gyakorolt volna a béketárgyalások kimenetelére.

Az bizonyos, hogy a tényleges helyzet, a fait accompli, rendkívül erős érv volt a békekonferencián.

Ezt most is látjuk, amikor a békeszerződés védelmezői állandóan arra bíztatnak, hogy a tényleges állapotok erősebbek voltak és

Európa új térképét fait accompli gyanánt terjesztették elő.

Nem jogosulatlan tehát az a felfogás, hogy más tényleges helyzet esetén Európa új térképe is másként alakult volna.

Jászay Mari beteg.

Budapest, nov. 21. Jászay Mari a Nemzeti Színház nagy művésznője tíz nap óta gyengélkedik. Erős hűlése volt és bár már jobban van, orvosai tanácsára nem hagyhatja el lakását.

Összeesküvés Görögországban.

Katonai diktatúrát akartak kikiáltani. — Elárulták az összeesküvést. — A hadügyminiszter is köztük volt.

Athénből jelentik: Az elmúlt éjjelre katonatisztek puccsot készítettek elő, amelyet az utolsó pillanatban néhány magasrangú katonai személy akadályozott meg.

A mozgalom oka még nem ismeretes eléggé.

Az egyik híradás szerint a tisztek elégedettségére néhány bajtársuk elhoesajítása adott okot. Más hír szerint a tisztek a belügyminiszterrel szemben elégedetlenek. — Allitóltag a lazadás vezető lelke maga a hadügyminiszter volt.

A kormány ma hivatalos kommunikét adott ki, amelyben kijelenti, hogy az egész mozgalomnak nincsen különösebb jelentősége.

A kormányhoz közel álló személyek tudni vélik, hogy a kormány a mozgalom miatt egyes vezetőállásokban változásokat rendel el.

Athén, nov. 21. A lapok hírül adják, hogy mintegy 30 tiszttel a belügyminiszter ellen összeesküvést szőtt.

A terv szerint a tisztek autókkal körülzárták volna a parlamentet, hogy az éjszakai ülésre igyekvő képviselőket feltartózzassák és velük feltevéseket elfogadtassák. — azzal a fenyegetéssel, hogy vonakodásuk esetén a katonai diktatúrát kiáltják ki. Az összeesküvést elárulták és a benne szereplő tiszteket — köztük egy tábornokot is — letartóztatták.

Az új angol kormány nem táplál aggodalmakat a Károlyi-pörrel szemben.

Nem osztja MacDonald álláspontját.

Bécs, nov. 21. A szociáldemokraták lapja az Arbeiter Zeitung budapesti keltezéssel ma a következőket közli:

Barclay gróf budapesti ügyvivő utasítást kapott a kormánytól, hogy tudassa a magyar kormányt hogy az új konzervatív kormány nem osztja azokat az aggodalmakat, amelyekkel Ramsay Macdonald a Károlyi

ügyben táplált és ebben a perben teljesen érdektelen. Az előbbi munkáskormány ugyanis bizalmas uton értesítette Bethlen István gróf miniszterelnököt, hogy az angol kormány nézete szerint a Károlyi gróf ellen indított per a békeszerződéssel homlokegyenest ellenkezik.

Ujabb terhelő vallomások a bombapörben

A Reviczky-utcai bomba csomagolópapírján Márffy háziasszonyának írása volt. — Az EME-ben osztogatták az ekrazitot.

Budapestről jelentik: A bombapör mai tárgyalásán áttértek a vádak második csoportjára, a francia és a cseh-szlovák követség ellen megkísérelt merényletekre.

Márffy most is minden tagadott és azt állítja, hogy a detektívek kihozták. Majd hosszadalmas mesébe kezd.

Elnök: Ismétlem, ne éljen vissza türelmünkkel. Ne adjon itt elő hosszadalmasan mindenféle meséket.

Márffy: A Koháry-utcai bombát már csak azért sem gyújtattam meg a cigarettával, mert nem is dohányszom. Mackensent nem is Győrött szerelték le, tehát nem kaphattam ott az ekrazitot és patronokat. Mikor az ügyészségre átvittek a testem tele volt kék foltokkal.

Elnök: Már a törvényszéki orvost is meg akarja gyanúsítani?

Elnök: Itt áll a jegyzőkönyvben, hogy visszavonta Kissről szóló vallomását.

Márffy: Az tévedés. Kiss Ferenc csakugyan tervezte ezt a dolgot. Én a tervét elutasítottam azzal, hogy ilyesmivel nem foglalkozom. Egy-szer azután

Kiss bejött a bankba, ahol dolgoztam és kigyómérget követelt tőlem.

En, hogy lerázzam magamról, ígértem is neki és adtam neki azután tintába mártott tüket. Kiss a tüket kipróbálta egy macskán és rájött, hogy beugrattam. Erre felment Falus újságíróhoz és vállalkozott arra, hogy leleplezze az ébredőket. Falus felvitte Kiss a rendőrségre. (Ezután Márffy visszaül a helyére, ott elveti magát és szinte fekvő helyzetben rádiál a könyvére.)

Elnök (részöl): Úljön tisztességesen, így nem szokás ülni. Már nagyon sokat enged meg magának.

Varga Ferenc kihallgatása következtett aztán. Ő is tagad. Visszavont rendőrségi és vizsgálóbírói vallomását felolvassák: Elmondja vallomásában, hogy

ekrazitot az EME-től hozta, ahonnan mindenki egy vitt ekrazitot ahogyan akart.

Szembesítik Vargát és Márffy s megmaradnak anélkül, hogy Varga beismerő vallomása valótlan, most mond igazat. Varga a további kérdésekre beismeri, hogy Kiss Ferenc meg akarta tőle venni az ekrazitot, amellyel a bécsi gyorsvonatot akarta felbombantani.

Kiss tartozott neki 170.000 koronával s hajlandó volt ezt megfizetni, ha ekrazitot kap. Ő azonban az ekrazitot nem adta oda. — Ezután felolvasták az elhalt Chriasti idevonaírt közö vallomását. Chriasti szerint eldicsékedtek előtte, hogy a Koháry-utcai bombát Horváth-Halasz lyezte el. Hallotta, hogy Kiss Ferenc egy millió koronáért akart vállalkozni a bomba elhelyezésére, de Márffy azt mondta, hogy pénzért minden csirkefogó vállalkozik erre.

Jelen volt, amikor Márffy készítette a bombát Varga segítségével. — maga (Chriasti) nem vett részt ebben, de Márffytól hallotta, hogy a pestvidéki törvényszék ellen merényletre készülnek.

Arról is tud, hogy Kiss Ferenc egy követség elleni merényletet 100 millió koronát kért.

Márffy Chriasti vallomására a következőket mondja: Kikényszerítették Chriastiból a vallomást. — Maga is beismeri, hogy agent provocateur volt.

Az elnök ezután Varga Lajos tanut hívja a terembe. A merénylet előtt egy pár nappal egy esti összejövetelen Márffy felszólította őt hogy másnap menjen el a lakására. Mondotta azt is, hogy nagy dolgok készülnek. Attól tartott, hogy őt is be fogják venni a dologba és ezer 20 perccel később ment, mint ahogy Márffy mondotta.

Ekkor már ott volt Marosi, Chriasti és mások. Márffy arra kérte, hogy két ekrazit-rudat vigyen el a lakására.

Elnök: Mondotta Márffy, hogy bombamerényletet fognak elkövetni?

Tanu: A merényletet az újságban tudta meg két nappal azután. Visz szaadta az ekrazitot Márffynak.

Ezután kijelenti Márffy, hogy sohasem beszélt merényletről.

Az elnök kérdezi, hogy kinek van a tanuhoz kérdése.

Megint Márffy ugrik elő: Nekem van és a nemzetvédelmi osztályra akar valamit kérdezni.

Kemény hangon szól rá az elnök: Eről nem engedem kérdezni, ez nem tartozik ide.

Márffy kérdezi: Herceget ismeri? — Nem soha! Vádjia ki a fiatal tanu, anélkül hogy megvárná a kérdés végét.

Márffy: Pillanatnyi türelmet kérek méltóságos elnök ur, feljegyeztem magamnak, hogy mit fogok kérdezni. Megnézem a jegyzeteimet.

Ezután lapozni kezd a kezében levő papírlapok között, majd kérdezi: Tud-e arról, hogy zsoldot fiztettem?

Elnök: Nem engedem meg a feleletet.

Márffy: Tud-e arról, hogy a honvédelmi minisztériummal összeköttetésben állottam?

Elnök: Nem engedem meg a választást.

Márffy ezután leül. Szünet után őt tanu hallgatnák ki, akik együtt fedezték fel a francia követség kapujában elhelyezett bombát.

Tkálies Imréné tanítónő, Márffy háziasszonyának szomszédnője — közölte.

vetkezett most, 6 kaptak az amerikai csomagot. Hogy hányat adott át abból Márffy háziasszonyának kiosztás végett, arra nem emlékszik pontosan.

Az elnök felmutatja neki a Reviczky-utcai bombáról levett csomagoló-papír darabját. A tanu a bomba papírján megismeri a Márffy háziasszonyának írsát. Az elnök megkérdezi, hogy ezt a papírt a házkutatásnál tőle vették-e el, mire a tanu kijelenti, hogy nem. Hogy Márffy mit csinált otthon, azt

ő nem hallhatta, azonban látta, hogy fiatal emberek jártak hozzá. — Most Kiszely védő előadja, hogy a tanu rendőrségi vallomása szerint az amerikai csomagot Márffy háziasszonya a papírburkolattal adta vissza neki.

A tanu: Nem. A papírt nem hozta vissza Nagyné, csak a holmikat, a melyeket a karjára akasztott.

Több lényegtelen tanuvallomás után a tárgyalást berekesztette az elnök, folytatását holnapra tűzvéni ki.

vele, nem tud semmit a rokonok holtéről. Steinberger egyébként azt hiszi, hogy Reinitz, akinek több pénz

hamisítási ügyéről tudott Mendel, Fekete Mór után ezt az ügyfelét is eltette láb alól.

Az angol kormány megsemmisíti az angol-országi egyezményt.

A Szinovjev levelet valódinak tartja.

Londonból jelentik: Chamberlain külügyminiszter Rakowszkihoz jegyzéket intézett, melyben közli, hogy az angol kormány vizsgálat alá vette azt a szerződést, amelyet az előző kormány Oroszországgal kötött és ez év augusztus 8-án aláírt.

A kormány lehetetlennek tartja, — hogy ezt a szerződést a parlament a király elé terjessze ratifikálás céljából.

Chamberlain egy másik jegyzékben kijelenti, hogy nem fogadja el

azt az állítást, mintha a Szinovjev levelet hamisítvány volna. A kormány nemcsak a tevé, de a forradalmi propaganda ellen is tiltakozik.

A szikratáviró utján terjesztett Szinovjev kiáltványok elégséges bizonyítékot nyújtanak arra, hogy ez a propaganda fennáll és azt a szovjet kormány állandóan támogatja.

A kormány felfogása szerint ez a propaganda ellentétben áll azokkal az ünnepélyes ígéretekkel, amelyeket az orosz kormány tett.

Távíratok csekk és távíratok utalvány rendszerét vezet be a posta.

Budapest, nov. 21. A postatakarék-pénztár igazgatósága január hó 1-től kezdve a csekk és clearing forgalomban a távíratok csekk és a távíratok utalvány intézményét kívánja életbe léptetni. Ez intézmények lényege abban áll, hogy minden számla tulajdonos követelése felett távírattal rendelkezhetik. Az ilyen távíratok rendelkezések biztonságának előfeltétele — hogy minden számlatulajdonos

jelégét válasszon, melyet minden távíratok rendelkezésnél okvetlenül alkalmaznia kell. Ez új intézménynek használatáért a postatakarék-pénztár igen mérsékelt díjjal fogja a számlatulajdonost megterhelni.

A távíratok csekk és távíratok utalvány forgalomhoz való csatlakozás, valamint a választott jellege legkésőbb f. évi december hó 1-ig jelentendő be.

Hangverseny a hadirokkantak javára.

Hegedű-trió, Havass Gáborné és Écsi Ilona a műsoron.

Tegnap délelőtt a debreceni társadalom vezető egyéniségei dr. Hadházy Zsigmond elnökletével értekezletet tartottak, hogy megbeszéljék a hadirokkantak és árvák részére rendezendő művész-est kereteit.

A főispán üdvözlő szavai után Piszky Árpád esetelte a haza szolgálatában megrokkantak nehéz életviszonyait. Az ő javukat szolgálja a hangverseny, melynek sikerre viteléhez az egész társadalom erjét igénybe óhajtják venni.

Az értekezlet egyhangú lelkesedéssel határozta el a hangverseny megrendezését, melynek napját december 4-re tűzték ki. Műsora még nem végleges, de már is biztosított Écsi Ilonának, a kiváló zongoraművésznőnek, Havass Gábornénak, a kedvelt énekes művésznőnek és a Balczon, Mándi és Piribauer hegedű trió szereplése. A részletes műsort közölni fogjuk.

A hangverseny lebonyolítására az értekezlet bizottságot alakított, melynek elnökségét dr. Hadházy főispán vállalta.

A kultuszminiszter 50 éves.

A debreczeni egyetem rektora személyesen fejezte ki jó kívánatait.

Klébelsberg Kunó gróf kultuszminiszter most ünnepli 50 ik születésnapját. Ez alkalommal a politikai és tudományvilágban szinte rokonszenv nyilvánult meg a kultuszminiszterhez, személye iránt. A szegedi egyetem üdvözlő íratott intézett a kultuszminiszterhez, a debreceni Tizsa István Tudomány Egyetem rektora pedig személyesen fejezte ki jó kívánatait a miniszternek.

Smith főbiztos hatodik jelentése.

Októberben nagy bevételnövekedés volt.

Budapest, nov. 21. Smith Jeremiás — a népszövetség budapesti főbiztosa — beterjesztette a nemzetek szövetsége tanácsának Magyarország pénzügyi ujjáépítésére vonatkozó hatodik jelentését, amely 1924 október 1-től október 31-ig terjedő időről szól. A jelentés kiemeli, hogy októberben a bevételek terén elért eredmény meghaladta valamennyi előző hónapi eredményt. A bevételek a vám, dohányjövődék, cukoradó és sójövődék júliusban 184.031, augusztusban 106.118, szeptemberben 238.617, októberben pedig 298.398 millió papír koronát tettek ki, vagyis aranykoro-

nában átszámítva 113, 132, 151 és októberben 19 millió összeget tesznek ki. A fenti szám adatokból kiűnik, hogy a lekötött bevételeknél októberben elért nagy többséget — majdnem teljesen a vám szolgáltatja — amelyből 50 százalékkal több folyt be, mint szeptemberben és kétszer annyi, mint augusztusban.

Kifejti a főbiztos a jelentésben, — hogy országos takarékpénztári bizottságot szerveztek, amelynek feladata az egyes igazgatási ágazatokat megvizsgálni és tanulmányozni, hogy mikép lehet a kiadásokat apasztani.

Almássy lesz az egységespárt elnöke.

Ügyvezető elnöknek is megmarad.

Budapestről jelentik: Mayer Jánosnak földművelésügyi miniszterré történt kinevezésével megüresedett a kormányzó párt elnöki állása.

Kombinációba került Bottlik József az állás betöltésénél, azonban ő beteg és nem vállalhatja a párt vezetését.

Igy merült fel az a terv, hogy Almássy Lászlót választják meg elnöké, aki a pártnak ügyvezető elnöke is maradna, vagyis vezetné a párt szervezését.

Miután a terv a párt nagy többségének tetszésével találkozott, Almássy Lászlót választják meg elnöké.

Fekete Mór debreczeni lakost is meggyilkolta Reinitz Jakab.

Egy budapesti kereskedővel együtt tette el láb alól. — Feljelentés a budapesti rendőrségen.

Budapestről jelentik: Miközben a cseh, román és magyar rendőrhatalóságok Reinitz Jakab tömeggyilkosságai ügyében a legnagyobb eréllyel nyomoznak, azalatt a budapesti főkapitányságon váratlanul újabb bejelentés történt. Mészáros István dr. rendőrfogalmazó előtt ugyanis megjelent Steinberger Márton, Westelényi utcai ügyvéd, aki Reinitz Jakabra vonatkozólag rendkívül érdekes adatokat mondott el. Steinberger már 1921-ben állandó összeköttetésben állott Reinitz Jakab debreceni kereskedővel együtt ügyfele volt.

Utóljára 1921 április 21-én járt ndla Reinitz, Fekete Mór debreceni lakossal,

akinek társaságában ugyanakkor megjelent az ügyvédnél Mendel Salamon budapesti kereskedő is, aki az Akáca-utca 36. számú ház első emeletén lakott. Akkor vajami pénzhamisítási ügyben keresték fel Steinbergert, aki vezette is ügyüket.

A Reinitz-féle gyilkosságok ügyében folytatott nyomozás adatai kétségtelenül megállapították, hogy Reinitz nem sokkal ezután Feketét meggyilkolta. Amikor nemrégiben a lapok közölték Reinitz Jakab fényképét, ebben Steinberger ügyvéd a leghatározottabban felismerte volt ügyfelét, azt a Reinitz, aki annak idején Feketével és Mendellel fel járt az irodájába.

Az ügyvédnek feltűnt, hogy azóta Mendel Salamon nem volt nála és az a gyanu merült fel benne, hogy Reinitz ezt is eltette láb alól. Elment az Akáca utca 8. számú házba, de

Mendel hozzátartozói és a ház lakói elmondták hogy

Mendel 1921-ben eltűnt és azóta semmiféle életjelt nem adott magáról.

Ezen a nyomon tovább haladva — Steinberger igyekezett több adatot szerezni Mendel sorsáról, de sem budapesti, sem vidéki hozzátartozói — nem tudnak semmit róla

s így egyre valószínűbb az, hogy Reinitz ugyanakkor, amikor Feketét eltette láb alól, Mendelt is meggyilkolta.

A budapesti rendőrség nem tud pozitív adatokat Mendelről, mint-hogy közvetlen hozzátartozói részint Amerikában, részint megszállott területen tartózkodnak, Steinberger Márton ügyvéd pedig, aki levelezett

Elsőrendű bevásárlási forrás
fűszer-, bor és csemege árukban

Kontsek Géza

K. R. T.

DEBRECEN

Főüzlet: Kossuth-u. 15. Filóküzlet: Plac-u. 22.42.

Tiszántúli Hírlap r. t.

nyomdaüzeme számára
a város területén meg-
felelő helyiséget keres.

Ajánlatokat, akár szóbelileg, akár
levélben a „TISZÁNTÚLI HÍRLAP”
kiadóhivatalába Varga-u. 5. körútk.

Lapkihirdetéseket
felvesz a kiadóhivatal!

A Szalámi-per egyik vádlottját egy évi börtönre ítélték.

Haim Jacques-t felmentették. Budapest, november 21. Ma délelőtt 9 órakor hirdete ki a budapesti büntetőbíróválasztás az ismertes Szalámi-perben hozott ítéletét. Az ítélet szerint a bíróság Lukács Nándort a felhozott bizonyítékok alapján büntetésre mondta ki és öt egy évi börtönre ítélt. A per másik vádlottját, Haim Jacques büncselekmény hiányában a bíróság felmentette.

57 volt hadifogoly jött haza Oroszországból.

Szob, nov. 21. Ma délelőtt 11 órakor érkezett meg a szobi állomásra 57 volt hadifogoly. A hadifoglyokkal érkezett 28 asszony és 19 gyermek is. A magyar kormány részéről Pözel Tibor főkonul utdvözölte az érkezőket. Szob község, amely kellő időben értesült az érkezésről, ünnepélyes fogadtatásban részesítette a hazatért katonákat és hozzátartozóikat.

Sport

Nemzetközi boxmérkőzések Debreczenben.

Vasárnap este 8 órakor a Bika disztermében tartja meg a DTE nagyszabású boxversenyét, melyen a legjobb magyar boxolók indulnak még pedig Rózsa Jenő Magyarország többszörös bajnoka, Hidra Kál mán volt amatőr bajnok, Bernát Elemér Magyarország pehelysúlyú bajnoka, Bob Kici amerikai könnyűsúlyú, Ritz Emil vetter súlyú, Mátné Károly magyar kisnehéz súlyú bajnok, Rózsa Mihály könnyű súlyú bajnok, Bacsó József volt amatőr. Helyszíni sorsolás szerint 3 pár mérkőzik. Jegyek elővételben Kossuth-utcai sarkon levő bódében kaphatók, 10, 20, 30 és 40.000 koronás árban.

A DEAC

f. hó 24-én délután 6 órakor választmányi ülést tart az Egyetemi Körben. Kérem a tagok pontos megjelenését. Titkár.

DEAC

labdarugó szakosztálya ma este fél 7 órakor játékos értekezletet tart az Egyetemi Kör helviségében.

A szakaszvezető és a rendőrverekedése a Rózsabokor-ban

Népies táncmulatságot tartottak a múlt év április 1-én a „Rózsabokor” vendéglőben. Éjfél felé a hangulat szokás szerint zajosabbá lett. Ekkor többen haza akartak menni, közöttük Molnár Juliska szobalány is. A szobalány az ott ügyeletes rendőrtől, Tóth Andrásról megkérdezte, hogy hány óra. Odament a lányhoz Isó András rendőr is és beszélgetni kezdtek. Alig szóltak egymáshoz néhány szót, a szobalány udvarlója, Csernyánszky László szakaszvezető indulatosan a rendőrökre támadt, majd Isó András a falhoz lökte. A rendőr védekezett, amire dulakodás támadt. A rendőr kirántotta kardját és azzal védekezett, miközben súlyosan megsebesítette Simon Imrét.

A „Rózsabokor”-beli incidens törvényszéki főtárgyalását tegnap tartotta Szabó Lajos ügyvéd és a tanúk és a vádlott kihallgatása után a törvényszék a bizonyítás megsejtesét rendelte el és a tárgyalást december 12-re tűzte ki.

Eskütt Lajos nem tudja súlyos vádjait bizonyítani.

Mindig csak ígéreti a bizonyítékok bemutatását. — „Szállítási kérvényt csak én tudok eredményesen elintézni.” — Tanuvallomások a perbe.

Koos Jenő ny. államtitkár kihallgatása következett ezután. Előadja, hogy a miniszter teljesen magának tartotta fenn a kiviteli engedélyek ügyét és abba senkinek sem volt beleszólása.

Az elnök ezután, mivel a tanuk nincsenek jelen, a tárgyalás folytatását holnap reggel 9 órára halasztja. A tárgyalás befejezése után Eskütt az elnöki emelvény elé lép és

könnygő hangon kéri az elnököt, hogy függesszék fel a vizsgálati fogságba helyezését.

Az elnök azonban kijelenti, hogy a törvényszék határozatán nincsen módjában változtatni.

Az elnök nem várt kérdése láthatólag zavarba hozza Eskütt. Lajost s ezeket mondja:

— *Be fogom mutatni ezeket a bizonyítékokat.*

Az elnök: Már megint csak fogja. Mindég csak ígér, miért nem teszi meg ezt már most.

Tömör Angéla kihallgatására tér át ezután a bíróság.

Tömör védője az államérdekekre való tekintettel zárt tárgyalást kér, amit a bíróság azonban nem rendel el.

Tömör Angéla elmondja, hogy Eskütt milyen nagylábon élt. Ezzel a kihallgatása véget ért.

Eskütt Lajos két karját kitérve csodálkozik.

Hiába tetszik csodálkozni — mondja Eskütt felé fordulva a tanu — ez így volt.

Balogh Eskütt felé fordulva ezeket mondja:

— Kérem ne csodálkozzon annyit, mi az igazságot mondjuk.

Az elnök kérdésére elmondja Balogh, hogy Eskütt szobája tömve volt nőekkel és fiatalemberekkel.

Szabó Lajos a következő tanu, elmondja, hogy a zalamegyei kisgazdapárt titkára volt. Fenjárt a főnövelésügyi minisztériumban kivitel engedélyért. Az előszobában Eskütt így szólt hozzá: — Nem ugyan az ám barátom, hogy csak engedélyeket kaptok potyára, ezekért az engedélyekért magasabb politikai célokra is kell valamit adni. Erre mi 600 koronát adtunk át Esküttnek — Valóban azt hittük, hogy magasabb politikai célokra kell a pénz. Azt hittük, hogy a Nyugatmagyarországi felkelés ügyének előmozdítására kell.

Mengele Lajos a vádirat szerint 200 darab vágómarha, 200 darab sertés, majd ismét 300 darab vágómarha, végül 500 darab ló kivitelére szóló engedélyt szerzett megvesztegetés útján.

Az elnök Esküttet szólítja elő, hogy láit tud ez ügyben.

Eskütt: Akkor köztudomsu volt a minisztériumban — mondja dicselkedve hogy

szállítási kérvényt csak én tudok eredményesen elintézni.

Pemutatták neki Tömör Angélat, aki azután később bemutatta nekem Mengele Lajost, aki kiviteli engedélyt kért. Én megemlítettem a miniszternek, hogy milyen ajánlattal jöttek ők hozzám és megkérdeztem, meg lehet-e adni.

A miniszter azt felelte, hogy majd gondolkozunk róla és kitalálunk valamit.

Tömör Angéla kérésére én vállalkoztam a dologra. Közöltem velük, hogyha előzetesen nyugta nélkül lefizetik a pénzt, megkapják az engedélyt. Megállapodtunk abban a mértékkel, hogy a marha és a ló után 2000, a sertés után darabonként 1000 koronát fogunk kapni. Az összeget én fogom beszélni.

Az elnök: Kinek adta Mengele a pénzt.

Eskütt: Nekem adta át, de nekem sekan adtak pénzt.

Elnök: Kapott ebből Tömör Angéla bizonyos jutalékot?

Eskütt: Ott ahol 3000 koronát kellett fizetni, a 2000 koronán felülit azt ő kapta.

Elnök: A pénzzel mit csinált?

Eskütt: A pénzt átvettem és mindjárt átadtam a miniszter urnak, a kinek pontosan elszámoltam. A képviselők és a közéleti előkelőségek paraszkodtak is, hogy ők kevesebbre kaptak engedélyt, csak 20—25, vagy 10—15 darabra, de ők ingyen kapták. Az ilyen kérvényre mindig aláírjuk az ajánlók nevét, mert azt akartuk, hogy esetleges parlamenti letrány esetére érdekelve legyen a képviselők egy része, hogy legalább azok hallgassanak.

Elnök: Ön szerint háromféle elintézési mód volt. Vagy fizettek a kérvényekért, vagy közéleti nagyságok ajánlották, vagy végül ha nem volt ajánló, az ügyosztályba küldték. — Van-e önnek erre nézve valami bizonyítéka?

Budapest, november 21. Az Eskütt perben a pénteki tárgyaláson legelőbb Meskó Zoltán volt államtitkár hallgatta ki a bíróság, aki elmondta, hogy régebben gyanakodtak Esküttre, hogy visszaéléseket követ el a kiviteli engedélyekkel. Egy ízben ő maga jegyezte meg, mikor Esküttet rendkívül elegánsan látta. — hogy hány hó van a bőrbőry kabátján. Figyelmeztették Nagyatádit is, de az elhunyt nagyon ragaszkodott Esküttözhöz, ki a kommun alatt az életét mentette meg s valóságga leverte, mikor kiderült, hogy Eskütt utul visszaélt a beléje helyezett bizalommal.

Török elnök: Amikor az előszobában járt Méltóságod, látott-e ott kérvényeket?

Meskó: Egy alkalommal, amikor kijöttem a minisztertől, velemmel Eskütt asztalára néztem és láttam, hogy egy kérvényre szép nyagodtan írja az én nevemet. A kérvény felső részére

írta rá, hogy ajánlja Meskó Zoltán.

Ott volt az előszobában Balogh Gyula és Vagner Károly is. Én erre oda mentem és kérdőre vontam Esküttel. Eskütt erre zavarba jött. Azt mondotta, hogy bocsánatot kérek, tévedésből irtam rá. — Amikor láttam, hogy Méltóságod bejön a szobába, tévedésből a kérvényre irandó nevet eltévesztettem. Én első felháborodásomban megmondtam neki a véleményemet Balogh Gyula és az ott nak az ilyeneket.

Elnök: Jelentette-e Méltóságod ezt Nagyatádinak?

Meskó: Sürgős dolgom volt, de különben is az urak előtt Eskütt kijelentette, hogy tévedés van a dologban. Tiszteességgel bocsánatot kért s így nem mentem vissza.

A bíróság ezután szembesíti Meskó Zoltánt Eskütt Lajossal.

A bíróság ezután rátér Balogh Gyulának, a földműves szövetség főtitkárának kihallgatására.

Balogh Gyula elmondja a Meskó Zoltán által már ismertett hamisított ügy részleteit. Balogh szóvátette a dolgot Nagyatádi előtt, aki Esküttet berendelte s felelőségre vonta.

A védő kérdésére Balogh leszzegezi, hogy ekkor már az engedélyeket kicadták, tehát Eskütt mindenképen rosszakaratlan nem engedte kikézbésíteni azokat.

Kávéházban, vendéglőben és a fodrásznál követelje a Debreczenti.

LEGSZEBB
SAPKA
BOKAVÉDŐK
Nyaksálak
Hermann és Friedmann
PIAC-UTCA 10.
A BIKÁVAL SZEMBEN.

Tanulólánny
felvez lapunk nyomdája
Varga-utca 5. szám.

Frank Sándor
NŐI DIVATHÁZÁBAN
DEBRECZEN, Piac-utca 42. szám.

Báli és estélyi
ruha selymek
raktárra érkeztek
u. m. :

Crepe marokain minden színben
Crepe soiel " "
Crepe de chine " "
Crepe saten " "
Lamie " "
Velour schiffon " "
Arany és ezüst csipkék
Tricot selyem. minden színben

110.000 K-tól

Velour szövetek
téli kabátra.

Kosztüm és ruhaszövetek
nagyválasztékban.

Nagy vita és izgalom a Házban tartózkodó detektivek miatt.

A belügyminiszter kijelenti, hogy a detektivek helytelenül jártak el. — Az ügy a mentelmi bizottság elé kerül. Egyhangu határozatot hozott a Ház.

Budapest, november 21. A nemzetgyűlés tegnap esti ülése azzal kezdődött, hogy Szijj Bálint személyes kérdésben szólva fel, kijelenti, — hogy az ellenzék legújabbán állandóan a kiscsaszadapártot támadja az egyes kormányzati hibákért. Ez ellen a leghatározottabban tiltakozik. Drózdny Győzőt őt egyik közbeszólásában piócaszedőnek nevezte. Nem tudja, mire célozott ezzel, mert soha életében piócaszedéssel nem foglalkozott. Drózdnyról egyébként tudja, — hogy tanító volt. Sajnálja azokat a gyerekeket, akiket Drózdny tanított. Azt tanácsolja neki, kérje vissza attól a tanártól a tandíjat, aki őt illemlenre tanította.

Ezután áttérnek a fővárosi törvényjavaslat folytatolagos tárgyalására.

Néhány paragrafust letárgyaltak már, mikor Friedrich István a házszabályokhoz szót kérve, felhívással hoz fel egy esetet. Megemlíti, hogy a folyosón több képviselő, Gaál Gaszton, Lendvai István és Reischl Richárd beszélgettek, majd a büffébe mentek. Beszéd közben Hetényi főkapitányhelyettes működését tették kritika tárgyává. Ekkor észrevették, hogy három idegen ember tartózkodik mellettük. Erre Reischl Richárd oda ment hozzájuk és felszólította őket, hogy igazolják magukat.

Kiderült, hogy az illetők detektivek.

Reischl felszólalásában elmondja, hogy a büffében Gaál Gaszton, Lendvai István és Kádár társaságában beszélgettek az Eskiútt perről. Ennek kapcsán Hetényiről és Ulainról. A mikor egy újságíró odajött hozzájuk és azt mondta, hogy detektivek hallgatják beszélgetésüket. Erre oda ment a két emberhez, akik az újságírók telefonfülkéje mellett álltak. Megmondta, hogy ők képviselők és kérte őket, hogy menjenek ki innen. Erre azt mondták, hogy ők itt telefonálnak. A látszat kétségtelenül az, hogy a detektivek spieliskedtek. A háznagy elé vitték őket, ahol azt mondták, szolgálatban vannak. A büffében csak képviselőknek és újságíróknak van joguk tartózkodni és a detektivek ott azért voltak, hogy kihallgassák beszélgetésüket. — Ezért a mentelmi jog megsértését jelenti be. Az elnöklő Huszár Károly kijelenti, hogy a bejelentést kiadják a mentelmi bizottságnak, amelyet sürgős határozathozatalra kér utasítani. A maga részéről kijelenti, hogy ellenkezik a parlamenti szabadsággal, hogy ilyen megfigyelés alatt legyenek a képviselők.

Nagy zaj a Ház minden oldalán, tapsolják az elnököt.

Huszár Károly folytatja: Tiltakozik az ellen, hogy az épületen belül képviselőket megfigyelhessenek.

Rakovszky Iván belügyminiszter a nagy zajban emelkedik szólásra. — Kijelenti, hogy még nincsen megállapítva az, hogy a detektivek utasításra voltak a büffében.

Közbeiktatások: Azt mondták, Hetényi utasítására.

Rakovszky folytatja: Reischl képviselő ur előadásából felmerülhet az a feltevés, hogy a detektivek jóhiszeműen, telefonálás céljából voltak ott. (Zaj és felkiáltások: nincsen joguk ott telefonálni! Ott csak újságírók telefonálhatnak!) Felfogásával komolykegyenest ellenkezik, hogy a Házban ebben a helyiségében jelenjenek meg. Teljes mértékben osztja az elnök felfogását, hogy ez törhetetlen. Nem adott utasítást ilyen intézkedés megtételére és le fogja vonni a konzekvenciát azzal szemben, aki ilyen utasítást adott. (Taps.) Gaál Gaszton elmondja, hogy mi-

kor Reischl ingerülten a detektivekhez ment és ott velük vitázott, és is hozzájuk lépett, megkérdezte tőlük, hogy kik. Azt mondták, hogy detektivek. Kérdezte tőlük, kinek a rendeletéből vannak itt; azt válaszolták, hogy a detektívönök rendeletéből. Kérdezte tőlük, hogy tud-e erről az elnök, vagy a háznagy. Azt válaszolták, hogy nem. Akkor jöjjenek velem a háznagy hivatalba. Erre az egyikük a zsebébe nyúlt, elővett egy papírost és azt mondta, hogy telefonon le akar adni valamit. A tényállítás tehát meggyengíti azt a felleveszt, hogy tényleg telefonálni akartak, — mert csak később állt elő ezzel a kifogással.

(Nagy zaj és felkiáltások: Ott csak újságírók telefonálhatnak!)

Gaál Gaszton folytatja: Meg van győződve arról, hogy a detektivek kénkedési szándékából voltak ott.

Propper Sándor felszólalásában azt mondja, hogy a mai eset nem új. Néhány hónappal ezelőtt az újságírói karzatban egy Nyiri nevű detektív súlyos invektívával illette az egyik ellenzéki pártot. Jelentést tett a háznagnak és jegyzőkönyvet vetettek fel az esetről, de nem lett az ügyből semmi. Bejelenti az egész szociáldemokrata parlamenti frakció mentelmi sérelmét.

Rassay felszólalásában hangoztatja, hogy a parlamenti őrség feladata a rend fenntartása. A detektivek nem lehetnek jelen a Ház karzatán. Ez ellen állást kell foglalni.

Hébelt Ede hátraszól az újságírók felé: Lódtítsák ki az újságíró urak őket! Nincs joguk ott lenni!

Lendvai István: Elmondja, hogy nincs jog a felhívásra, mert nem szokatlan jelenség a detektivek megjelenése. Naponta látott detektiveket a büffében és az újságírók telefonja körül. Esetleg elverik a port három detektiven, de mi lesz azokkal akik állandóan itt voltak. A detektív kijelentette, hogy a detektívönök utasítására van itt. Ennek a rendszernek a megszüntetését kívánja.

Karaffáth Jenő háznagy rámutat arra, hogy Rassay tévedésben van a parlamenti őrség feladata tekintetében. Amióta országgyűlés és nemzetgyűlés van, a háznagy tudtával teljesítenek szolgálatot a detektivek. — Ezek azonban nem a képviselők ellenőrzésére, hanem a rend fenntartására és a közönség ellenőrzésére vannak. Megállapítást nyert, hogy a detektivek tévedésből tartózkodtak a büffében. Intézkedett, hogy ezentul a detektivek sem a büffében, sem az újságírók telefonjánál meg ne jelenhessenek. (Zaj.)

Az elnök ezután felteszi a kérdést, hozzájárul-e a Ház ahhoz, hogy utasítsák a mentelmi bizottságot, hogy jelentését a legközelebbi ülésen tegye meg.

A Ház egyhangulag hozzájárul. Fzután a fővárosi törvényjavaslat részletes vitájára térnek át.

Drózdny és Szijj Bálint vitája.

Szünet után Drózdny Győző személyes kérdésben szólal fel. Szijj Bálint sértve érezte magát azért a közbeszólásért, hogy piócaszedők ne legyenek képviselők. Sajnálja, hogy ezt magára értette, különben is közbeszólásának értelme az, hogy Szijj Bálint és társai olyan politikai piócaszedők, akikre minden baj hárul és a kormány minden hibájáért ők tartják a hátukat. Iátott olyan kis gazdát, aki szakadt ruhában járt és pár hónap múlva, amikor államtitkár lett, ő tanította sargacipőjében megkötni a zsinórt.

Zaj. — Az elnök figyelmezteti Drózdnyt.

Drózdny kijelenti, hogy ez nem Szijj Bálint volt.

Szijj Bálint leszögezi, hogy ő alkotmányosan megválasztott képviselőnek tartja magát. Drózdny: pedig nem tartják magukat alkotmányos képviselőnek, mert rendeletileg választottak.

Zaj, felkiáltások jobbról: — Miért vették fel akkor a fizetést. Ha nem lett volna alkotmányos választás, nem ülne itt.

Nincsenek mellékkormányok.

Az elnök ezután napirendi javaslatot tesz. — Javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését kedden november 23-án tartsa meg a mai napirenddel.

A napirendhez Farkas István szólal fel. Azt indítványozza, hogy a

Az Ady-matiné műsora.

Hir szerint Ady Endre édesanyja is megjelenik a debreczeni ünnepélyen.

Megirtuk, hogy a fiatal debreceni írókat magában egyesítő Ady-asztal társaság nov. 30-án Ady-matinét rendez s ugyancsak e napon az Angolkirálynő Bundatérmeiben Ady emléktáblát lepleznek le. Az ünnepélyen hir szerint megjelenik Ady Lőrincné is, a nagy költő édesanyja.

A városi Zenede dísztermében délelőtt 11 órakor rendezendő matiné műsora ez:

1. Megnyitó beszéd. Mondja Vághy Benyovszky Pál, a debreczeni Ady Endre irodalmi asztaltársaság elnöke.
2. Oláh Gábor alkalmi költeményét olvassa fel.
3. Ady Endre verseiből szaval Garay Etta előadó művésznő.
4. Dr. Földessy Gyula író és esztétikus előadása „Ady és a magyarság” címen.
5. Ady Endre verseiből szaval Sőtér Balázs, a Csokonai-színház tagja. Szünet.
6. Szombati Szabó István saját költeményeiből olvas fel.
7. Ady Endre verseiből szaval Garay Etta.
8. Ady Lajos előadása „Vitas Ady-kérdések” címen.
9. Ady Endre verseiből szaval Foltó József, a Csokonai-színház tagja.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

November 22-én Antonia, vigjáték. Bérletszünet, tisztviselőst.

November 23-án d. u. Tul a nagy Krivánon, mérsékelt helyárok.

A színházi iroda jelentése:

Ma szombaton tisztviselő-estben, Antonia. Darabváltozás van vasárnap este, amennyiben Sühanez, Kerti József régen pihentetett mulatságos operettje kerül felújításra, a címszerepben a pájkósan Dévaj Józsefben a kis Szilágyi Marcsával, aki ezen alakításával nemcsak sikert fog elérni.

Vasárnap délután Kovács Terus, Markovics, Hortobágyi Tul a nagy Krivánon operettjében.

Mozgósínházak műsora:

APOLLO: Asszony a neved (Nőstény-ördög) dráma, Ramon Rovarro és Barbara La Mar főszereplőjével.

VIGSZÍNHÁZ: Königsmark, Pierre Benot, Kiralyasszony szerepe regénye filmen. Az idény legnagyobb filmje, legnagyobb sikert arított az egész világon. Debreczenben egyidőben játszva a fővárossal, felvételei briliánsak. A Comedie Francaise művészei és Petrovich főszereplésével.

URANIA: Szombat, vasárnap Mister Redj, Luciano Albertini játékaival, ragyszabó u. kalandorfilm.

METEORBAN szombaton Kis rongyos és Három áva kerül bemutatásra, melyeknek tisztá bevétele a szegények karácso-

remzetgyűlés tarson holnap és hétfőn is ülést. A holnapi ülésre tüzzék ki a munkanélküliség kérdését, hétfőn pedig tegyen jelentést a kormány arról, hogy az egyes társadalmi szervezeteknek mennyi fejevert adott ki, mennyit szedett be és mennyi van még azok kezében.

Pesthy Pál igazságügyminiszter reflektál Farkas István felszólalására és kijelenti, hogy egyetlen társadalmi szervezet kezében sincsen fejevert. A kormányzás törvények alapján történik, mindenféle mellékkormányok és társadalmi szervezetek nélkül.

A Ház az elnök napirendi indítványát fogadja el.

fordíthatk. Előadások 4, 6 és 8 órákor. Vasárnap Titoktartos szemek és Morand-king litka, 2 slager egyszerre. Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor.

Olvassa a Debreczert

Frank Sándor
NŐI DIVATHÁZÁBAN
DEBRECZEN,
PIAC-UTCA 42.

Megkezdődött a
Karácsonyi-Occassió eladás!

Női téli kabátok	590000 K
Szőrmezve	750000
Velour kabátok	1.150000
Dubl téli kabátok	980000
Szőrme bundák	3.600.000
Velour kabátok szőrmezve	1.450000
Szalszkin bunda, brokát selyem hálóssal	4.750.000
Selyem tricó ruhák minden színben	395.000
Crepe de chine ruhák a legdivatosabb színekben	790.000 K.

Püsch kabátok

nagyválasztékban raktárra érkeztek.

Hírek

A Dohnányi házaspár Debreczenben.

Dohnányiék és a filharmonikusokat megérkeztük Márk Endre ny. polgármester üdvözölte a vasutnál. Külön kocsit bocsátott a MAV rendelkezésükre. D. Nagy Klára pedig szép csokrot nyújtott át Dohnányiéknek. Délután Dohnányiék leadták névjegyüket Márk Endrénél, a főispánnál, a polgármesternél s multkor vendéglátó házigazdájuknál, Létay Lajosnál.

A koncert megkezdése előtt Magoss Kató, a polgármester leánya, — átnyújtotta Dohnányinak a Zenekevelők Köre nemzetiszínházos babékosztoruját.

Tegnap délután előbb a kollégiumot és a nagy könyvtárt tekintették meg, majd autób kimentek az egyetemi klinikákhoz, ahol dr. Keller tanársegéd fogadta őket és végigkalanvált a bel- és a sebészeti és a gyermekklinikán. Megilletődve álltak meg Tisza István arképe előtt s elragadtatással nyilatkoztak az egyetem nagyszerű berendezéséről.

— Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban:

Nagytemplomban délelőtti 10 órákor prédikál Papp Imre, délután 5 órákor Marton Sándor. Kistemplomban délelőtti 9 órákor prédikál Diószeghy Mihály, délelőtti 11 órákor Mezei B. I. a, délután 2 órákor Seress Béla. Kossuth-utcai templomban délelőtti 10 órákor prédikál Seress Béla, délután 5 órákor Perpeth Ferencz. Árpádtéri templomban délelőtti 10 órákor prédikál G. Nagy Béla, délután 2 órákor Diószeghy Mihály. Iszapályi templomban délelőtti 10 órákor prédikál Szele György, délután 2 órákor Peleskey Sándor. Homokkerti imaházban délelőtti 10 órákor prédikál Nagy Lajos. Leánynevelő intézetben délelőtti 10 órákor prédikál dr. Boér Károly. Kórházban délelőtti 10 órákor Kántor József. Nyilastelepen délután 3 órákor Zánbory Sándor. Tanyákon Ondód, Kádár-dulón Kocsis János. Szepesen Siposs Imre. Haláspata Szabó Gyula.

Vasárnapi iskolák délelőtti fél 9 órákor Diakónissza-Othoban, Miklós-u., Pacsirta-u., Leány-u., Csonka-u. és Vigkedvű M.-u. iskolában, délelőtti 9 órákor Csap-u. 9, Nyilastelepi iskolában, a Dóczy-füzetben és a Széchenyi-u. 4. sz. a. paróchián. Délelőtti 10 órákor a Homokkerti isk., délelőtti 11 órákor a Fűvészker-t. isk. és délután fél 3 órákor a Nyilas-barakban.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órákor Iszapály-telep 9. sz. a. tartatik.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület f. hó 23-án vasárnap Kollégium fölészint 4. sz. a. délután 5 órákor a szokásos összejövetelt megtartja.

A Kálvinisták Templomegyesülete Vegyesnékkara tanulási órát hetenként hétfőn és csütörtökön tartja 6-7-ig a Tanító Otthonban (Egyházi hivatal udvarán keresztépfőlet). Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Az ev. templomban az istentiszteletet f. hó 23-án, halottak vasárnapján délelőtti 10 órákor Farkas Győző lelkes végzi. (A templom fűtve.)

— A harminckilencsek emlékműve a városi tanács előtt. Megírtuk, hogy a volt harminckilencsek elejtették emlékművük korábbi tervét és újat dolgoztattak ki, mely egy 11 méter magas obeliszk, csúcán a magyar koronával, ta apzátán pedig négy szimbolikus táakkal. A talpkőbe egy pergament akarnak elhelyezni, melyre a harminckilencsek nyolcezer hősi halotjának neve kerülne fel. A harminckilencsek a városi tanács tegnapi ülésén mutatták be az új emlékművet. A városi tanács megjegyzés nélkül terjeszti az emlékművet a jog és pénzügyi bizottság elé. Az emlékmű minden valószínűség szerint a nagyerdei kerekház elé fog kerülni.

A „Debreczen” telefon száma: 789.

Uj miniszteri biztos a munkásbiztosító élén.

Dr. Szabó Elek tb. tanácsnok, a munkásbiztosító pénztár miniszteri biztos, akit nemrégiben az árvaszékhez tb. ülnöknek nevezett ki a főispán, kérte a munkásbiztosító pénztár miniszterbiztosí megbízása alól való felmentését. A népjóléti miniszter felmentette dr. Szabó Eleket a megbízás alól s egyszersmind kér-

te a városi tanácsot, hogy tegyen javaslatot az új miniszteri biztos személyére. A városi tanács közszolgálati tisztviselőt óhajt ezen állásba kinevezetni s ennek megfelelőleg Sztankay F. Bélát hozza a miniszternek javaslatba kinevezés végett.

Mennyi választó van Debreczenben.

Végleges jóváhagyást nyert a kiigazított névjegyzék.

Debreczen város központi választmány Csóka Sámuel főjegyző elnökölte alatt tegnap délben a Városházán teljes ülést tartott, hogy a választói névjegyzéket a megejtett kiigazítások és a belügyminiszteri felülvizsgálat után véglegesen jóváhagyja. A névjegyzéket ugyan már korábban elfogadta a választmány egyik osztálya, de ezt a belügymi-

niszter nem tartotta elegendőnek s a teljes ülés elé utalta. A választmány dr. Balla tb. tanácsnok referáciája után hozzászólás nélkül véglegesen jóváhagyta a kiigazított névjegyzéket. A jóváhagyott névjegyzék szerint az első választókerületben 10592, a másodikban 7507, a harmadikban 9113 választó van.

Dohnányi és a Filharmonikusok hangversenye

Szentgyörgyi László fellépte.

A dobogón Dohnányi Ernő dr. dirigál. Mintha hallatlan elektromos feszültség pattanna a szikraindító: lelkének öserejét, művésze drága fluidumát beönti a zenekarba. A zenekarba. A zenekar követi a hatalmas akaratot, esodálatos hangszínek kelnek a hangszerekből, legpuhább pianissimók, a legviharosabb forték. Néha úgy tetszik, a középkor egy boszorkánymestere áll a varázslépcsőn, mozdulatával, keze egy eme lütemével szellemeket idéz... és micsoda szellemeket: a hegedűk, kürtök, oboák, cellók és fagottok lelkeit. Csupa ideg és izgalom és fenségesen uralkodik hadseregén, szeme rebbenésére igazodnak. Nagyszerű dirigens és nagyszerű zenekar, szeretné az ember egyenként felsorolni neveiket, ha szerényen bele nem olvadnának kötelességszerűen a felejthetetlenül szép együttesbe. Finom és szép árnyalatokkal dolgoznak és a sokszor hallott darabokba is tudnak új értelem és új tartalmat beönteni. Ki felejtené el a Leonora nyitányban a messziről hangzó trombitát, az igazság diadalát, amint felcsendült és elhalt messzehangzón; a Mozart zongora-versenyt, ahol Dohnányi játszik és dirigál, a magasabbrendű zene oly régióba emelvény hallgatóságát, aminő a templomi állhat, amint ritmizálva viszi magával az egész zenekart... A torzó Schubert szimfoniát, a nagy zeneköltő hatyudalát, sngárzó dallamkinesével és hangulatával, a közönség ülle marad az utolsó szám után, senki sem rohan a ruhatárba, lenyűgözi az előadás hallatlan szépsége, megittasulva tapsol és tombol másfélszer ember: egy új zenekar, melynek karnestere egy: a szeretet, a hódolat, a rajongás Dohnányi, a Mester iránt.

A második este meglepetése Szentgyörgyi László fellépte volt. Megin-

— Az első és második este.

Dehán állunk az isteni akarat előtt: imé, Pártos Pista nem élt hiába, Nagy Jani világraszóló zsenijének meg van méltó utóda. — Alig tizenegy éves ez a csodagyermek, ph nem csodagyermek: érett, felnőtt, ha játszik, gyermek arca átszellemlül, megszépül, s a lélek sugárzik róla. Meleg, zengő tónusa van a hegedű-jének, aminő Hubayé, Isayé, mely és széles, szívvel játszik, hegedűje mar annyit titkot árult el neki, hogy meg eldott rejtélyét viheti ki a nagyvilágba embereket rikatni, lelkeket új-jongatni és sziveket felemelni. Köszönjük Dohnányi mester nagyszerű gesztusát, mellyel megajándékozott bennünket ezzel a szép élménnyel. — Szentgyörgyi pedig ne felejtse, hogy Debreczenből a világnak már két nagy hegedűse indult el a világjáró hárny útjára... — Az est koronája Beethoven VI. szimfóniája volt, elámulva a nagy mű esodálatos szépségetől, melyet az avatott kéz és lelkes zenekar bontott ki előttünk, a közönség rajongó tetszésnyilvánítása nem ismert határokat.

Felejthetetlen művészek, felejthetetlen két est. A lelkes egyesület, a mely már második éve annyi szépen részesíti tagjait, büszke lehet újabb sikerére, melyet annyi áldozattal és fáradsággal szerzett meg.

Itt említjük meg, Dohnányi Ernő, hogy a rendkívüli sok költséggel járó vendég szereplését a filharmonikusoknak lehetővé tegye, nemes gesztussal lemondott az öt megillető honoráriumról. — Dohnányi nemcsak nagy művész, de nagy ember is.

Elsőrendű kárpitos

Szabó József Varga-utca 1., Szent Anna utca sarok. KÉSZ HENCSEK raktáron

Mikulás ajándékok!

Csokoládék, Füge, Likörök, Borok és egyéb csemegék nagy választékban olcsón beszerezhetők

BURG SÁMUEL

csemegeüzletében Kossuth-utcán színházzal szemben.

LEGISZERS LEGOLCSÓB LEGJOBB FÉRFIRUKA SZÖVETEK

csak FELNEM BEZSÓNÉL (Piac-utca 67. szám) SZERZETHETŐK BE.

Nyolcezer koronájába kerül naponta a városnak egy szegény.

Kiss Lajos szegényházi gondnok szeptember havi jelentését tegnap tárgyalta a városi tanács. A jelentésből kitűnik, hogy szeptember hónapban 130 egyén volt elhelyezve a szegényházban. Sok megbetegedés fordult elő, de egy sem súlyosabb természetű. Egy-egy szegénynek napi ellátása szeptember hónapban 8000 koronájába került a városnak.

— A Nyukosz karácsonya ünnepe. Csak nemrégiben jelentettük, hogy a Nyukosz debreceni főosztálya a katonatiszti árvák és özvegyek felsegélyezésére nagyszabású karácsonya ünnepélyt szándékozik rendezni. A karácsonya ünnepe iránt a kereskedő világ számos vezető tagja meleg érdeklődéssel viseltetik. Az adományokat a Nyukosz elnökségéhez Kossuth-utca 11. szám alá kéretnek.

— Kereskedő ifjak teatestélye.

Vasárnap este 8 órákor a KIE teatestélyt rendez a kereskedő tanácsok részére. A programja következő: Üdvözítés Nagy Sándor, 2. Szóló ének Gabor Sándor, 3. Beszéd Siposs Imre, 4. Társasjáték beoktatása cserkészek által, 5. Hegedű szóló Kovács Albert, 6. Társalgás, 7. Különböző megnyilatkozások a KIE-vel szemben.

— A Hangya új épületeire a lakhatási engedélyt megkapta.

A Hangya fogyasztási szövetkezet a Böszörményi ut mentén egy kétemeletes raktár és lakóház épületet emelt. A szép épületben a földszínen az irodahelyiségek és 11 szoba, az első és második emeleten 6-6 szoba helyeztetett el megfelelő méretekkel. A városi tanács az új lakóházakra megadta a lakhatási engedélyt.

— Székesfehérvár információt

kér a Csokonai-színház városi szubvenciójáról. Közudomásból log, hogy a vidéki színházak s a válságba került s a színházak a színi kultura bukását csak áltami és városi támogatással tudják elkerülni. Ismeretes, hogy Debreczen város is nagyobb természetbeni szubvencióban részesíti a Csokonai-színházat. Most Székesfehérvár város tanácsa Debreczen város tanácsától információt kért afeől, hogy milyen mértékű szubvenciót nyújt a színháznak, miután ő is foglalkozik a támogatás nyújtás kérdésével.

— A nagyerdei korcsolya pálya

még e héten kész lesz. A városi tanács tegnapi ülésén bejelentette Boros József műszaki tanácsnok, hogy a nagyerdei korcsolyapálya anyagozási munkálatai még a héten befejezéshez jutnak s így a korcsolyapálya átadható lesz a használatnak. A város a bejelentéssel kapcsolatban felhívta a pályafenntartó DTE-t, hogy a melegedőt hozza rendbe és vegye gondozásba a pályát.

— Előadás a Hortobágy hasznosításáról.

A gazdatársadalmi részére népszerű előadásorozat rendezését vette tervbe a gazdasági akadémia tanári kara. Az első előadást Halusz Zsigmond gazdasági akadémiai tanár tartja a „Hortobágy hasznosításáról” címen. Az előadás es aktuális előadás november 23-án, vasárnap délelőtti 11 órákor kezdődik a polgári és gazdakörben.

— Zsámboki Miklós gondnoka

művész és Balázs László f. hó 29-én hangversenye egyike lesz az idei szezon legkiemelkedőbb eseményeinek. Legutóbbi fővárosi hangversenyéről az összes lapok a legemlékezőbb elismeréssel írtak. Az érdeklődés óriási s a jegyek nagyrésze már eljegyzésben elkel.

Aki a dóloutra építkezett és nem akar onnan elköltözni.

Ungváry József debreceni gazdálkodó debreceni tanyáján már évekkel ezelőtt úgy építkezett, hogy az építkezéssel a földje mellett elvonuló dülő utból is elfoglalt egy darabot. Az építkezés még a telekkönyv felvétele előtt történt, úgy hogy az elfoglalt terület a tanyabirtokhoz telekkönyvezetett. A város megindította az eljárást az elfoglalt uttest visszaszerzésére, de a tanya birtokos a telekkönyvre való hivatkozással megtagadta a terület visszaboesátását. Az ügy a kereskedelemügyi miniszterhez került, aki most utasította a várost, hogy a területet műszaki hivatalával mértesse el és indítson polgári pert a birtokos ellen. A városi tanács a birtok és az uttest felmérésével a műszaki ügyosztályt bízta meg.

— Száz millió a népkönyhá-nak. Megittuk, hogy december 1-én megnyílik a népkönyha. A népjelölési hivatal igazgatója most azt kérte a városi tanácstól, hogy a népkönyha fenntartására megszavazott száz millió koronát már most bocsássa rendelkezésére, hogy az élelmiszerbe árszárlásokat megkezdhesse. A tanács kiutalta a száz millió koronát.

— Az októberi forradalom egyik behajthatatlan kártevőse. Az októberi forradalom utáni napokban történt, hogy a Debreczenben megalkotott nemzetőrségi csapatok egy részét az iparostanonciskolában helyezték el. A csapatok hosszabb itt tartózkodásuk alatt jelentékenyen megrongálták az épületet. A feltecselt kár annak idején tekintélyes summát, 37.000 koronát tett ki. A románok kivonulása után a város a kár megtérítése végett a honvédelmi kincstárhoz fordult, itt azonban keresetvel elutasították. Azóta sokféle megfordult a város igényével, de az októberi nemzetőrök által okozott károkat sehol sem vállalták. A város végül is meguntta, a már különben is jelentéktelenné értékeltelenedett összeg kérését és ezért a városi tanács tegnapi ülésén a behajthatatlan törlendő követelések közé sorozta az októberi forradalom egyik kártevőjét és így végleg levette a napirendről.

— A Délmagyarországi Kereskedelmi Utazók Egyeülete ma szombat este 8 órakor tartja szokásos családi jellegű összejövetelét az egyesület által házi zenészenek szerződött Veres Tóni közkedvelt zenekarának közreműködésével a klubhelyiségében. Vendégeket szívesen látnak.

— Villamosvilágítás Hosszupályiban. Mint értesülünk, a közeli Hosszupályi községben egy érdekelt cég fog alakulni, mely villamos áram fejlesztő telepet akar a községben létesíteni, ahonnan a község nyilvános utainak világítását látnák el. Hogy mit jelentene ez a községnek, mely az utolsó 20 év alatt nagyot fejlődött, az nyilvánvaló. Eppen ezért a hírt Hosszupályiban nagy érdeklődéssel vették s mint hírlék, a község maga is nagyban támogatná az érdekeltséget ebben a törekvésében.

— Halvacsora. A csak nemrégiben alakult pincérek asztaltársasága jól sikerült összejövetelei után hétfőn este újra sikerültnek ígérkező összejövetelt fog tartani a Fehérlő vendéglőben. A hétfő esti összejövetel után nagyszabású halvacsora lesz, melyre a rendőrségtől az asztaltársaság záróra meghosszabbítást is kapott. Az asztaltársaság vezetősege felkéri a tagokat s mindazokat, akik érdeklődnek, hogy minél számosabban jelenjenek meg az összejöveteleken.

Hatósági bárcával kell ellátni a kutyákat

A hatóság rendelkezése folytán Debreczen város területe jelenleg elzárhatatlant áll. A városi tanács most az elzárhatatlant sikeresebb ellenőrzése céljából elrendelte, hogy az összes kutyákat hatósági bárcákkal kell ellátni. A nyakban elhelyezendő kis pléhbárcákra ajánlatokat kért be a tanács a vaskereskedőtől. Az ajánlatok jórésze 5-6000 korona körül mozgott darabonként. A legelőnyö-

sebb ajánlatot Kovács Gyula tette. A városi tanács elhatározta, hogy a szükséges 6000 darab bárcát Kovács Gyulától szerzi be s erre a célra tízenkét millió koronát kiutaltványoz, egyszersmind pedig kötelességévé teszi az összes kutya-tartó gazdáknak, hogy kutyáiknak a bárcát a beszerzési ár ellenében a VI. ügyosztálynál váltsák ki.

A külsőségi kutak vize terjeszti a tifuszt

A telepeken terjed a tífuszjárvány. Fel kell forralni a vizet.

A vezetésem alatt álló elsőfokú közegészségügyi hatósághoz naponta érkező orvosi jelentésekből megállapítható az, hogy az újabban állandóan szaporodó hasi hagymáz cseppek legnagyobb része északról a Bauer- és Honi-utca; délről a Bihari-telep által határolt Bösörmezői, Márton Kálmán-, Emerich-, Nagy József-, Geréb-, Bozzai- és Nyilas-telepekre esik.

Mint hogy a betegség közvetítésében a víz különösen nagy szerepet játszik, e helyek talajviszonyai pedig kétségtelenné teszik, hogy az itt levő nyitott kutak fertőzött vize

okozza a nagyszámu megbetegedéseket; ezen az uton felhívom a fentebb felsorolt telepeken lakó közönséget, hogy kútvizet csakis forralt és lehűtött állapotban igyanak.

Ez a védekezés azonban csakis akkor éri el célját, ha naponta frissen forralt s aztán lehűtött vizet fogyasztanak, vagyis előzőnap forralt vizet nem használnak.

A víz lehűtésének lehetőleg nem szabad a konyhában történnie, mert akkor a víz magába veszi az ételek szagát s undorítóvá válik.

Dr. Vass Károly, városi tanácsnok.

Az állomáson ismeretlen tettesek megfúrták a vagonokat.

Mejdézmált szállítmányok.

Az elmúlt éjszakák egyikén sorozatos lopásokat követtek el a debreceni MÁV pályaudvaron. Mindezek ideig még a tettesek nincsenek megugyan, de annyi bizonyos, hogy egy nagyobb stíli betörőbanda garázdálkodásáról van szó, akik a következő sorrendben garázdálkodtak.

Az emult esték egyikén a tehérpályaudvar rakodója elé tolt vagon alját megfúrták s a vagonban levő nagyobb cukor-szállítmányt mejdézmálták.

majd a betörők nekiestek egy másik vagonnak, melyben dohányárúk voltak feladva Kállay Emilné, Nyiregyháza címre. Ebből a szállítmányból is összesomagoltak a betörők jó adagot, majd ezután egy harmadik vagon feltöréséhez fogtak. Ezt is sikeresen feltörték s ebből pedig

Schwartz Sámuelné címére szőlő-szőrmeáruból két értékes prémet vittek el.

Másnap alighanem ezek a betörők az állomási épület pincéjébe lopóztak le s ott Latkóczy állomásfőnök pincéjét törték fel. A pincébe behatolva egy pár üveg palackozott bort

esomagoltak össze s azokkal együtt eltávoztak.

Valószínű, hogy a sorozatos betöréses lopásokat egy és ugyanaz a társaság követte el, éppen ezért a nyomozást a legnagyobb erővel megindították.

ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legmagasabb árban
VESEK
STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I-ső em.

Zsiros szóda
szappan főzéséhez
garantált minőség,
nagyon olcsó!
STERN
festéküzletében, Bikával szemben
Piac-utca 10.

ÚJ ÜZLET! **ÚJ ÜZLET!**
Elsőrangú női-, férfi- és gyermek-kelengye készítő
Miklós-u. 11. **BERKÓVI S HONORIA** Miklós-u. 11.

Uj varróóép németországi 2.700.000 K-ért
10 évi jótállással
Rosenberg és Hammer Piac-utca 8

Ma már mindenki tudja
hogy legolcsóbban és legszebb szövetekei
Feldheim Imre
posztóházában Kossuth-utca. 6 sz.
vásárolhat.

Elitelték a Hajdunánási Gazdasági Szövetkezet 3 tolvaját.

A Szövetkezet alkalmazottai rendszeresen fosztogatták az üzlet gabonaraktárát.

A Hajdunánási Gazdasági Szövetkezet három alkalmazottja, Mónus Sándor Mónus Imre és Timári István mult évben rendszeresen fosztogatták a kereskedés magtárát, de csak akkor sikerült megismerni a tetteseket, midőn a Szövetkezet egyik tagja tettenérte őket. A lopás felfedése után a Szövetkezet feljelentést tett hűtlen alkalmazottai ellen. A törvényszéki főtárgyalás tegnap tartotta Serly Jenő dr. büntetőtanácsa. Miután a vádlottak bűnösöge beigazolódott, Mónus Imrét lopás büntetvéért 7 havi börtönbüntetésre, Timári Istvánt és Mónus Sándort bűnrészesség miatt 1-1 havi fogházbüntetésre ítélte. — Mező Sándor dr. ügyész súlyosbításért feltebegett. A vádlottak ellenben megnyugodtak az ítéletben.

— A Bethlen Gábor Kör irodalmi délutánja.

A debreceni Bethlen Gábor Kör irodalmi elosztálya folyó hó 23-án vasárnap délután 5 órai kezdettel a kolégium dísztermében irodalmi délutánt tart. Műsor. 1. Tankó Béla professzor beszéde. 2. Dr. Babiczky Béla felolvasásai. 3. Magyari Mihály jh. hegedű szám. 4. Rolkó József a Csokonai színház művésze Ady verseket szaval. 5. Gulyás Pál: Ady probléma (felolvasás). 6. Benyovszky Pál: felolvasásai. 7. Gyöngyössy Mária a Csokonai-színház művésznőjének ének száma (Fausztból: Helyettem kis virág.) Zongorán kíséri Mustó Sándor. 8. Balogh György szavalata. Belépődíj nincs. Önkéntes adományokat szívesen fogadunk.

— Zoványi nyilatkozata.

Kaptuk a következő sorokat: Tisztelet szerkesztőség! B. lapja mai számában azt állítja rólam, hogy én a rendőrségtől bocsánatot kértim. A sajtótörvény 20. §-a alapján kijelentem, hogy ez valótlan, amint különben a cikkben közölt nyilatkozatomból is kitűnik. Én előre is határozottan kijelentem volt, hogy bocsánatkérésbe nem megyek bele, nyilatkozatom tehát nem is volt az. — Debreczen, 1924. november 21. Dr. Zoványi Jenő.

— A hosszú ideig szolgálatban álló gazdasági cselédek jutalma.

A m. kir. földmivélségi miniszter szokásos módon jutalmat és elismerő oklevelet fog adni az olyan gazdasági cselédek és munkások számára, akik az egy helyben töltött hosszú szolgálat, illetve magatartásuk és jóra valósságuk által társaik közül kitűnnek. Ezenfelöl felhívjuk a cselédtartó gazdálkodó közönséget, hogy az olyan mezőgazdasági cselédet, aki példás és hűséges viselkedés mellett legalább 25 esztendő töltött egy helyben, továbbá egy olyan gazdasági munkást, aki megbízhatóság és szorgalma által munkás társai közül kivált később megállapítandó pénzbeli jutalomra és elismerő oklevélre való feltérjesztés céljából, személyi adatait tartalmazó ötmányának felmutatása mellett a városi közigazgatási hatóságnak (Kossuth-utca 20. szám földsz.) bejelenteni sziveskedjenek. Debreczen sz. kir. város I-ső fokú közigazgatási hatósága.

x Olcsó, pontos, tiszta kiszolgálás. Borotválás 2500, hajv. frizurára 7000, hajv. géppel 5000 kor. Olcsó rasolozás. Toma Pál fodrász. Széchenyi-utca 57. sz.

Hirdessen lapunkban.

SZEZON-NAPTÁR.

November 22, szombat, Jogász piknik a Bika kistermében.
 December 4, csütörtök, Hadróá hangverseny a Bika disztermében.
 December 6, szombat, Éme irodalmi estje a Bika disztermében.
 December 7, szombat, Posta Nőtisztviselők estélye a Bika kistermében.
 December 20, szombat, Izraelita Nőegylet estélye a Bika disztermében.
 Január 10, szombat, Jogász bál a Bika disztermében.
 Január 24, szombat, Gazdász bál a Bika disztermében.
 Február 7, szombat, Fillér Egylet bálja a Bika disztermében.

— Előadás a régi római városokról. November 22-én szombaton délután 5 órakor tartja a Magyar Mérnök és Építész Egylet rendezésében Welder Gyula műépítész műegyetemi tanár előadását a „rég római városok” címmel a vármegyeház disztermében. Az előadást vetített képek kísérik. Belépődíj 5000 korona. Jegyek még váltathatók a Világítási Vállalat városi üzletében.

— Egyesületi hír. A Debreczeni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete értesíti tagjait, hogy egyesületi helyiségét a Piac-utca 8. sz. alatt, a Kereskedő Társulat épületében megnyitotta s hogy az naponként este 6 órától, valamint vasárnap déltől a tagok rendelkezésére áll. Helyi és budapesti lapokról gondoskodik. A tagok érdeklődését és egyesület látogatását kéri az Elnökség.

— Őzek a debreczeni határban. A jó vadászszézonban vigan ropognak a határban a vadászpuskák. A dus és gazdag libázások után a hótakaróval borított területeken az egyes vadászok arról beszélnek, hogy egy farka űz kertült a cserére, mely talán elkalandozott a Monostor-pályi erdő alá. Mint nekünk mondották, az űz ritka vad vidékünkön és éppen ezért a vadászok ujjongva fogadták a hírt. Mint hírlik, többen indulnak a napokban űzlesre Debreczenből.

— Rendőri hírek. A villamosról a Csapó-utcán csütörtökön délután megbokrosodtak egy tanyai szekér lovai és űrült iramban ragadták el a szekeret a Rákóczi-utcán végig. A kocsisnak alkalmasint sikerült megfékeznie a megvadult állatokat, de a kalapját lesodorta fejéről a szél. Az ócska cselédkalapot beszoigáltatták a rendőrségnek, ahol az illető átvetheti. — A budapesti vonatról érkezett utasok panaszkodtak, hogy az egyik utas izgága módon sértegette őket az uton, amit a kalauz is igazolt. A debreceni áll másón az izgága utast leszállították és igazoltatták. Kovács Sándor budapesti erzsébetvárosi lakos az illető, aki ellen az eljárást megindították.

x Szőrmebélésű női keztyűk, női hűcipők megérkeztek Vitériushoz, — Piac 16.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról.

Egy darab	Vétel	Eladás	Ára
Dollár	74030 K	74590 K	
Angolfont	342000 K	346000 K	
Hollandi forint	29670 K	29925 K	
Francia frank	3942 K	3972 K	
Svájci frank	14275 K	14420 K	
Léva	534 K	541 K	
Cseh korona	2208 K	2227 K	
Lira	3214 K	3247 K	
Lei	383 K	393 K	
Dinár	1060 K	1081 K	
100 n. márká	— III.	— III.	
Lengyel márká	— III.	— III.	
Osztrákkorona	104,90	105,50	

Közgazdaság

Nagy szilárdság után elgyengült a tőzsde.

Nagy és erős szilárdság jeleit mutatta tegnap az értéktőzsde. Igen sok véteii megbízás hajította fölfelé az árakat, a tegnapihoz képest mintegy 10 százalékos javulás volt kimutatható. Kosztpénz egynegyed és háromnyolcad százalék között mozgott.

Gyengült az utótőzsde.

Az utótőzsdén az irányzat nem volt egységes. — Lecsengetés után még változatlanul szilárd maradt az irányzat és a prolongációk elintézéséig nagyon élénk volt a forgalom. Ebben az időtáiban a részvények nemcsak hogy tartották mai legmagasabb árfolyamukat, hanem egyes értékeknél a prolongált árfolyamok túl is haladták a mai legmagasabb jegyzéseket. Egy óra után egyes nagyobb bizományosok az arbitrázs értékekben eladóként léptek fel. Bécsből is a paritásnál magasabban álló arbitrázsértékeket kínáltak és miután a helyi spekuláció is nyereségbiztosító eladásokat eszközölt, a magas árfolyamok lassan letöredeztek. Az üzlet két óráig élénk volt és ebben az időtáiban inkább lanyhuló tendencia mellett a következő prolongált árfolyamokon kötöttek üzleteket.

Pesti Hazai 3710, Georgia 452—454, Nasici 2600 (áru), Kereskede mi Bank 1355—1360, Cukor 2900 (áru), Salgó 629, Levante 239—240, Spódium 172, Egyesült Fővárosi 130, Ganz-Danubius 3000, Magyar Hitel

441—443, Nova 175 (áru), Uriány 1070, Földhitel 278—270, Budapest gőz 166, Pamut 354, Karton 140—141, Ganz villamos 1700 (áru), Leszámítoló 81, Rima 142, Osztrák Hitel 200, Kőszén 3560, Magnezit 2625, Kohó 515, Ált. Takaréék 147.

Zürichi zárlat.

Páris 2742. London 2401, New-York 518, Brüsszel 2500, Milano, 2252, Hollandia 208, Berlin 123, Bécs 73, Szófia 370, Prága 1550, Varsó 100, Budapest 69, Bukarest 270, Belgrád 752.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsdén az irányzat egy árnyalattal lanyhább. A buza és rozs árát 2500 koronával szállították le és a tengeri 5000 koronával olcsóbbodott. Forgalom egy általán nem tudott kialakulni. Hivatalos árak: 76 kilós tisztavideki buza 450—457, egyéb 452—455, 78 kilós tisztavideki 460—465, egyéb 457—460, rozs 412—415, tak. árpa 400—420, sörárpa 480—500, köles 265—75, zab 398—405, tengeri 235—45, repce 660—680, korpa 217—222.

Az ércpénzek és nemesfémek beráltási árfolyama.

Ezüst 1 koronás 6150—6350, 2 koronás 12.300—12.700, forintos 16.500—17.000, 5 koronás 31.150—32.500, szinezüst 1500—1550, szin-

arany 50—50.500, arany 20 koronás 333—335.000, pátina 210—220.000 korona.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nyitvászari maradvány 207, érk. 35, eladást 11 30. Zártvászari maradvány 49. Ára: könnyű 24—26, nehéz 27—29.

Halálba kergette a kártya

Öngyilkos gazdalegény.

Szerdán este a közeli Csökmő községben, szüleinek lakásán R. Szabó Imre 18 éves gazdalegényt szülei holtan találtak lakásukban. A fiatal gazdalegény egy zsineggel felakasztotta magát s úgy talált rá édes anyja, Szabó Gáborné.

Azonnal értesítették az öngyilkos ságról a csendőrséget, ahonnan nyomozás indult abban az irányban, hogy R. Szabó Imre vajjon miért lett fiatalon öngyilkos. Eppen ezért több tanut hallgatott ki a csendőrség. A kihallgatott tanuk egyhangzóan azt állították, hogy a fiatal gazdalegény rossz társaságba került. Az utóbbi éjszakákon át kártyázott s nagyobb veszteségei voltak. E mellett aztán jivott is és már a züllésnek indult. A lejtőre csuszolt fiatal ember a napokban nagyobb összeget vett fel édesanyja nevében. A helyett azonban, hogy a pénzzel be számolt volna apjának, nem tette, hanem rendes kártyakompániáját karste fel s a jogtalan uton hozzákerült pénzt elkártyázta.

A fiatal ember félt, hogy erre rájönnek s féltelmében akasztotta fel magát.

x Tűkőrgyűjtés, üvegcsiszolás régi tükrök ujjíntása Székovits Béla üvegnyári vállalata Sziv-utca 14/15. Telefon 35—6.

Felelős szerkesztő: PÁLFI JÓZSEF

Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó vállalat r. i.

Apróhirdetések

Zongoráznitánitok kezdőket, baladokát, magyar nótákra is. Eötvös-u. 48. Gyakorolni is lehet. 1296

ó férj. Nem vagy legény Berei, „Vass” jeligére levelek vannak a Hajdúföldnél. 1297

Bejáró kis leány felvétetik. Többféle ruhanemű eladó, Batthyányi-u. 13. emelet, levélszekrényes ajtó. 1263

Lakótársul keres-urri leányt lehetőleg egyetemi hallgatót, magános fiatal uriaszony. Cim Egyetértés kiadóhivatalában. 1223

Fehér madarak! Levelét későn kaptam. Válaszom az Egyetértés kiadóhivatalában. 1205

Ondódon Verébüllőben a 7. km. nél eladó 2—3 hold föld. Értékessé Batthyányi-u. 17. ügyvédi iroda. 1243

Egy rövid zongora, főzésre alkalmas vaskályha eladó. Cim a kiadóban. 1283

Jókedélyű csinos fiatal leány ismeretségét keresem, kivél a hosszú télesteiket kellemessé és széppé tenném! Válasz a Hajdúföld kiadóhivatalába „Nyáron folytatás” jeligére. 1243

Bentélkezésre intelligens uraknak ebéd és vacsora kosztot adok Csies, Arany János-utca 10. 1196

Buzakölesönöket magas terménykamatra átvész és jelzőlog bekebelezésre kihelyez Agrikultura Kereskedelmi R. T. Debrecen, Kálvin-tér 5. sz. Telefon 11-18. Raktár: Kishegyesi-ut 3. sz. 1213

Biztosíték ellenében 5 millió koronát adok kölcsön. Cim a kiadóban. 1258

Olcsó száraz tűzifát csak Balassánál vegyen. Szoboszlai-u. Telefon 6-90. 1152

Három hónapos fiacskámát oda adnám örökbe. Cim a kiadóba. 1258

Kárpitos munkát jutányosan vállal Nagy Antal, Arany János-u. 38. sz. 1258

Mielőtt férfi-, fiu-ruhát vagy kabátot vesz mindenki jöjjön először Debreczen legnagyobb és legolcsóbb férfi-, fiu-ruházába

A MAGYAR RUHAIPAR

A „BIKA SZÁLLO” ÉPÜLET.

Olcsón vettem! Olcsón adom!

az alanti cikkeket:

Raglánok, téli kabatok, szőrmés bekecsék, fiu ruhákat és bundákat.

Tisztviselők, főiskolai hallgatók, munkások, fix fizetéses

egyének 15 százalékos árengedményben

részesülnek!

Apróhirdetések

AJÁNLAT

Chrysanthemum levágott, esokrokban is állandóan kapható. Fűveskert-u. 4. 1271

Csapó utca 67. Bálint József asztalos saját készítésű keményfa és festett butorokat tart raktáron. 1273
Nagy almavásár! Olesó almaárusítás Hatvan-u. 9. keresztépületben. 1293

Német nyelvből, lársalgáshól órákat adok. Kabátkák, sapkák, vadászharisnyák, diványpárnák horgolása, bafikolt bálí, színházi sálak, nyakkendők, zsebkendők jutányosan megrendelhetők szakértő tanítónőnél Király-u. 4. I. em. 1299

Részletfizetésre paplanok kaphatók. Paplankirály Arany János-u. 61. 1294

Alma különböző fajokban állandóan kapható legolcsóbb napi árban Rákóczi-u. 1. 1259

Tengeri csutka kisebb nagyobb tételekben kapható a Közraktárban a Gázgyárral szemben. 1254

Házassulandók figyelmébe! Butorokat mindentelje kivételben kizárólag Lefkovits butoráruházban Simonffy-utca 6. szerezheti be. 1253

Győződjön meg! Hogy hálókat, ebédlőket, sodrony matrácokat, henteseket és vasbutorokat a legjobb kivitelben és legolcsóbban vásárolhat Fenyvesi butoráruházban. Kistéplomnál. 1130

Vízvezeték, központi fűtés, fürdőszoba berendezéseket, javításokat jutányosan, szakemberrel készít Máthey János, Csapó-utca 24. Telefon 321. sz.

Legszebb, legolcsóbb ajándék Mikulásra, Karácsonyra, újévre a könyv! Meséskönyvek és ifjúsági iratok mindenkor gyermekek számára. Egyéb ajándéktárgyak, levélpapírok, karácsonyfadíszek stb. legolcsóbb árban kapható — Alföldi könyv- és papírkereskedés, Batthyány-utca 6. 1261

Margit várkezel, ha nem a Reklám Divatházban vásárolsz. Szent Anna-utca 5. 427

Chic női divatszalon Szentanna 22 legkényesebb izlést kielégítő női ruhák, kosztümök, gyermekruhák készítésében.

Vasestergályos maró és gyalumintákat jutányosan készít „Kulturá” irótolgyár, Hunyadi-u. 1. 818

Korcsolyaélezés 12—15 ezer koronáért páronként, Mészáros István késműves, műkösztrűsnél. Hunyadi-u. 14 sz. 1029

LAKÁS, ÜZLET

Butorozott szoba ágynemű nélkül kiadó Hajnal-u. 27. 1267

Utcai butorozott szoba és egy udvar anyag lerakatnak kiadó. Cim a kiadóban. 1267

Keresek négyszobás lakást, esetleg cserébe adnék modern kétszobásat Budapesten. 1280

Különbejáratu butorozott szoba két fiatalembernek kiadó. Péterfia-u. 80c. sz. 1274

Különbejáratu butorozott szobát központban keresek 1-re ágyneművel vagy anélkül. Cim a kiadóban. 1291

Csinosan butorozott utcai szoba kiadó Hortobágy-u. 13. első ajtó. 1295

Üzlethelyiség a város forgalmas helyén azonnal átvehető. Cim a Tiszántulnál. 1256

Bohély üzlet modern berendezéssel azonnal átvehető vagy a helység és a berendezés külön eladó. Cim a Tiszántulnál. 1255

Üzlethelyiség főtér szájában átadó. Cim a kiadóban. 1249

Butorozott szoba kiadó, esetleg ellátással. Simonffy-u. 17. Krámer. 1250

Atadom egy szoba konyhás lakásomat, azonnal beköltözhető. Cim az Egyetértés kiadóban. 1207

Központban lakással rendelkezem. Társulnék intelligens varrónővel vagy divatárusnővel. Cim Egyetértés kiadóban. 1210

Piac közelében butorozott nagy utcai szoba intelligens urnak kiadó. Cim a Függetlennél. 1251

Főutcán az állomás közelében két földszinti szoba irodának vagy orvosi rendelőknek kiadó. Telefon bevezetve. Ajánlat „A. B. 924.” jellegre a Hajdúföldhöz. 1240

Kiadók a Kossuth-utca épült bérpalotában pince, üzlet helyiségek. — Ertekezni ugyanott. 976

KERESLET

Gyógypedagógus tanárnő idegbeteg és gyöngye tehetségű gyermekek oktatását vállalja. Honvéd-u. 9c. 1276

Megvételre keresek építőköveket, kis számkötés alatt. Cimeket az Egyetértéshez kérek. 1279

Friss tejet keres. Gazdák sütődője. Naponként 40—50 literre ajánlatot kér. Böszörményi-út 15. sz. 1278

100—200 holdas feles földet vagy sürgősen keresek. Közvetítőt díjazok. Ajánlatokat kiadóba kérek. 1160

Behozatali tilalom megszűnt

és így módomban áll olcsó, kész ruhához jutni. A mai napról a következő árakat bocsátom forgalomba: Férfi lejtők, női jumperek, boák, csikos aljak 99,500 K.

Ugy ezeket mint mérték utáni megerendéseket részletfizetés mellett eszközölöm.

Ragán 890,000 korona.

Tegdes János női és férfiszabó.
Péterfia-utca 42.

Német nevelőnőt keresek Simonyi út 9. sz. Török. 1199

Apró, üres, parfümös, kölnivizes és brillantinos üvegeket legmagasabb árban veszek. Horváth Sándor Illatszertára, Piac-u. 64. 1157

Üzlethez társ kerestetik 60 millióval. Ajánlatok Biztos kereset címen a kiadóba kérek. 1167

ÁLLÁST KERES

Fogtechnikus tanulónak ajánlok intelligens fiatal ember. Cimet az Egyetértés kiadóba kérek „Fogtechnikus” jellegre. 1272

Fiatalember raktári vagy kulesári vagy bármilyen bizalmi irodai munkát keres azonnali belépésre. Cim az Egyetértés kiadóban. 1281

Fiatal öv. uriaszony diszkrét uriember barátságát keresi, ki üzlethez anyagiakkal hozzájárulna. A kiadói hivatalban „Lorenz” jellegre. 1269

Egy péket keresek társnak három millió koronával. Cim az Egyetértésnél. 1283

Egy péket keresek társnak három millió koronával. Cim az Egyetértésnél. 1283

Egy péket keresek társnak három millió koronával. Cim az Egyetértésnél. 1283

Egy péket keresek társnak három millió koronával. Cim az Egyetértésnél. 1283

Egy péket keresek társnak három millió koronával. Cim az Egyetértésnél. 1283

Egy péket keresek társnak három millió koronával. Cim az Egyetértésnél. 1283

Egy péket keresek társnak három millió koronával. Cim az Egyetértésnél. 1283

Egy péket keresek társnak három millió koronával. Cim az Egyetértésnél. 1283

Egy péket keresek társnak három millió koronával. Cim az Egyetértésnél. 1283

Egy péket keresek társnak három millió koronával. Cim az Egyetértésnél. 1283

Egy péket keresek társnak három millió koronával. Cim az Egyetértésnél. 1283

Egy péket keresek társnak három millió koronával. Cim az Egyetértésnél. 1283

Egy péket keresek társnak három millió koronával. Cim az Egyetértésnél. 1283

EL VAN ISMERVE

hogyan

Női kabátokban

LEGNAGYOBB

VÁLASZTÉK ÉS

legolcsóbban vásárolhat.

Tanulóleányok felvételnek Paic-u. 19. II. em. Tóth Emma nőidivatterme. 1286

Helyi ügynököt, ki jól van bevezetve, azonnali belépésre felveszek Klein Vilmos festékkereskedő — Arany János-u. 10. 1292

Gépész-kovács, ki gyorsjáratu motorhoz is ért, január 1-re felvétetik. Szentimrei Imre Újfehértó. 1448

Két éves gyermekhez megbízható kisasszonyt azonnal felveszek. Rózsa Miklós-u. 34.

Csapó-utca 34. alatti kocsmahelyiségben pénztáros kisasszony felvétetik. 1140

Szalongarnitúra 6 darabból, nagy aranykeretes tükkörrel igen jó állapotban 5 millióért eladó. Cim a kiadóban. 1298

Eladó 15—20 métermázsas sütnivaló tők. Vörösmarty-u. 30. 1229

Zongora és hegedű előadó, ugyanott faszakmában jártas ügynököt felvétetik. Cim Egyetértésnél. 1235

Eladó az Eötvös-u. 59. sz. modern ház, új épület, adómentes, az egész azonnal beköltözhető. 3 szoba, egy előszoba, egy pincészoba, konyha, mellékhelyiségekkel. Lakó nincs. 1252

Nád és gyékény eladó a Gózsapangyárnál. Külsővásár-tér 3. szám. 1230

Zongora és pianino jókarban eladó. Takács hangszerésznél, Piac-u. 56. sz. 1247

Eladó egy festett ruhásszekrény, 1 író asztal, 1 női téli kabát, Péterfia 60. Kenyérüzlet. 1259

Két hízó dísznő eladó. Salétrom-laktanya 17. ajtó. 1260

Karalábé 10—15 mázsa kisebb tételben is eladó. Nyil-u. 24. Telefon: 704. sz. 1145

Eladó 4-es gözcséplő gép garnitúra Weisz, Csokonai-u. 21. 1204

Négyes Hoffler cséplőgarnitúra eladó. Szabó László Hajdunánás Sugár-u. 1730. sz. 1177

Eladó Károly Ferenc József-utca 42. számú saroktelek. Ertekezhetni lehet Mester-u. 29. Balognál. 976

A nagyerdő háta megett 8 holdas szántóföld eladó. Ertekezhetni lehet Rákóczi-u. 69. 974

Eladó Homokkert, Kis Áron-u. 12. sz. családi ház, nagy kerttel. Azonnal beköltözhető. 1219

Eladó világoskék leányszoba íróasztallal, függönyvel. Jókai-u. 8. sz. Ertekezni délelőtt. 1191

6-os cséplőgarnitúra jutányosan eladó. Arany János-utca 37. 792

12 személyes új Hlinkosch-féle — ezüst evőeszköz eladó. Cim a kiadóban. 1211

VEGYES

Pénzkölcsönt adok 50 millióig. — Macsary, Szoboszlói-út 16. 1266

Köszén szobafűtésre darabos szulakaló 40 ezer koronáért mázsánként beszerezhető. Unió-fatelepe. Ispotály-telep 1. Telefon: 7-79. 1301

Elsőrendű poroszokszén legolcsóbban beszerezhető Unió-fatelepen, Ispotály-telep 1. Telefon: 7-79. 1303

Luczerna, korpa, tengeri, szénaszecska állandóan kapható, Unió-fatelepen, Ispotály-telep 1. — Telefon: 7-79. 102

Kocsertések szaporulat feléért tartásra, ártánsertések feles hízalásra kiadók. Jelentkezhetnek Vár-u. 8. 1300

Női kalapok százhuszezer koronától kaphatók Kohn Helén kalapszalonjában. Piac-u. 79. 1304

Kiadó szőlő, nyáron lakható pátával. Ertekezhetni dr. Kiss t. ár. ülnökénél, Csapó-u. 19. 1275

Intelligensebb leány szeretne megismerkedni diszkrét uriemberrel. — Leveleket „Szeretem” jellegre az Egyetértés kiadóba kérek. 1270

Pénzkölcsönt adok ingatlanra vagy kezizalogra. Cim Egyetértés kiadóban. 1277

ELADÁS

Egy új és egy használt íróasztal eladó Varga-u. 23. Hegedűs. 1268

Gázkölyhák jutányos árban eladók. Fanta Ernő Villamosági Vállalat Csapó-u. 11. 1263

Eladó a volt katonái kertgazdaságban 3 bolgár kut, 3 szivattyus kut, szekér és más ingóságok. Erdeklődni lehet a helyszínen a Nyulason Kiss Gábornál. 1287

Eladó pedálos cimbalom és több férfiruha. Homok-u. 40. 1288

Eladó kitűnő sestakerti bőr. Simonffy-u. 55. 1289

ÁLLÁST KAP

Fodrászsegédet kisegíteni felvesz Kárpóli, Eötvös-u. 64. 1264

Kisasszony magyar vagy német két nagyobb gyermek mellé felvétetik. Péterfia-u. 31. keresztépület. 1290

Szabós édek kis és nagy munkás és egy szabó tanuló. Péterfia laktanya. Venczel. s 1285

Fodrászsegéd koszt, kvártélyal azonnali belépésre felvétetik Piac-u. 18. udvarban. 1282

Egy nagyobb kifutó leányt felvesz Bottó Kernél, Püspöki palota. 1284